

There and back again:

Nye perspektiver på unges uddannelsesflytninger

Eva Mærsk
Ph.d i sociologi, Ph.d. i kulturgeografi

Idag:

Intro

Idé og baggrund for mit ph.d.projekt
Problemet: De forsvindende unge
Den binære forståelse af unges mobilitet

Unge uddannelsesflytninger

Stedbundne potentialer
Symbolsk mobilitetskapital
Elastisk stedtilknytning – case

Afslutning – og spørgsmål

Om min forskning:

Datapakker:

Spørgeskemadata med 1200 studerende

Kvalitative interviews med 30 danske og internationale studerende

Dybdegående kvalitative livsinterviews suppleret med mental-mapping af 22 danske og hollandske studerende

Fem fokusgruppeinterviews med 20 deltagere med fraflyttere

Spørgeskemadata fra 350 unge fraflyttere og potentielle tilbageflyttere (både kvalitativ og kvantitativ data)

Accepted: 28 January 2021
DOI: 10.1002/pop.2442

RESEARCH ARTICLE

Staying for the benefits: Location-specific insider advantages for geographically immobile students in higher education

Eva Mærsk¹ | Jens F.L. Sørensen² | Annette A. Thuesen² | Tialda Haartsen¹

¹Department of Cultural Geography, University of Groningen, Groningen, The Netherlands
²Department of...

Abstract

In the youth...

WILEY

Journal of Youth Studies

ISSN: (Print) (Online) Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/cjys20>

Symbolic mobility capital to fight the social stigma of 'leaving': how young adults re-imagine narratives of 'leaving' during higher education

Eva Mærsk, Annette Aagaard Thuesen & Tialda Haartsen

European Planning Studies

ISSN: (Print) (Online) Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/ceps20>

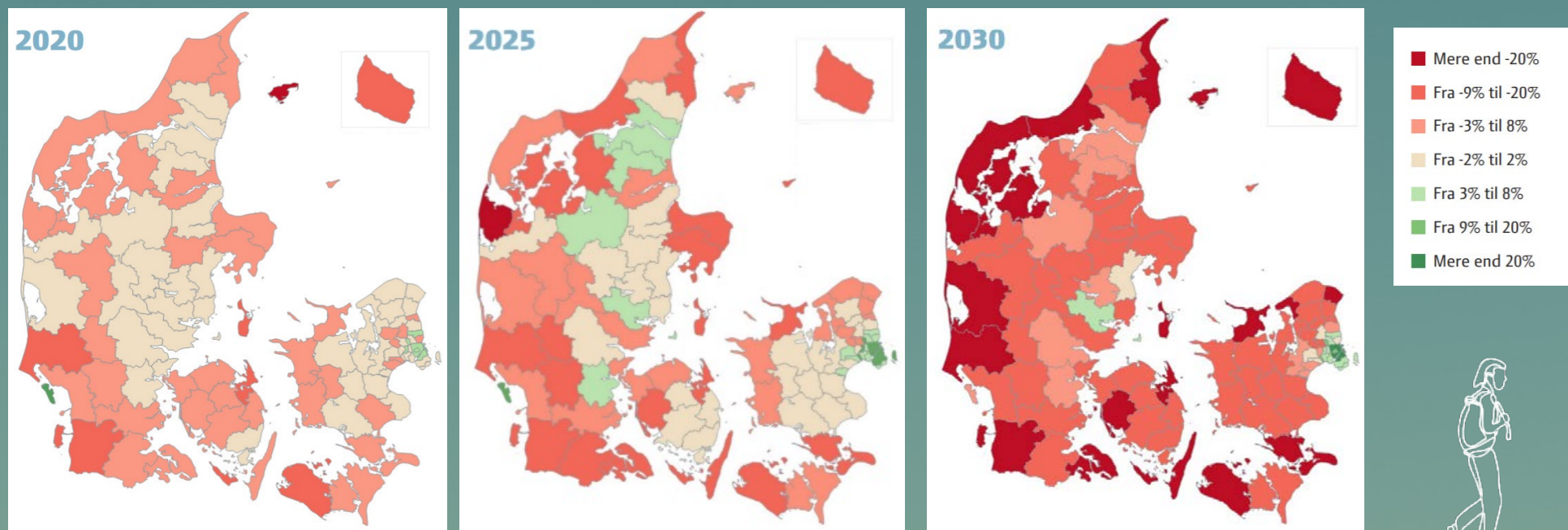
Moving to the 'Wild West' – clarifying the first-hand experiences and second-hand perceptions of a Danish university town on the periphery

Annette Aagaard Thuesen, Eva Mærsk & Helle Rotbøll Randløv

Mærsk, E & Haartsen, T. Staying in touch: How a rural municipality can stimulate young adults' intentions of return-migration. *Currently under review at an international academic journal.*

De forsvindende unge

Udviklingen i antallet af 16-19 årige i danske kommuner

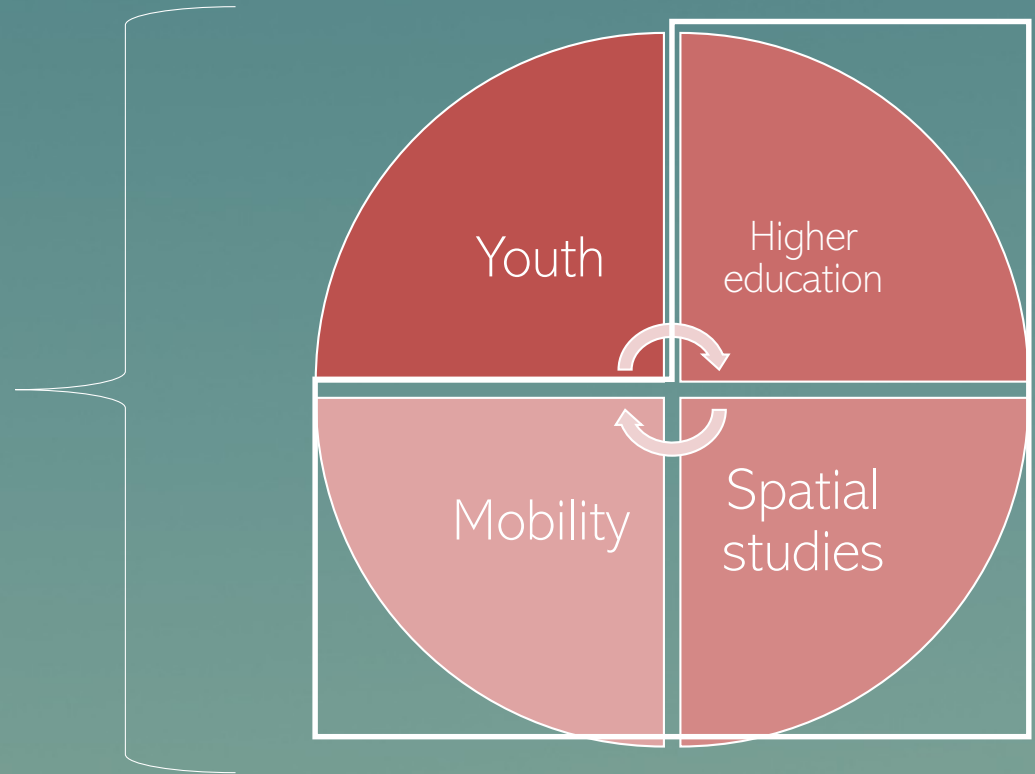

Source: Danske Regioner, 2017

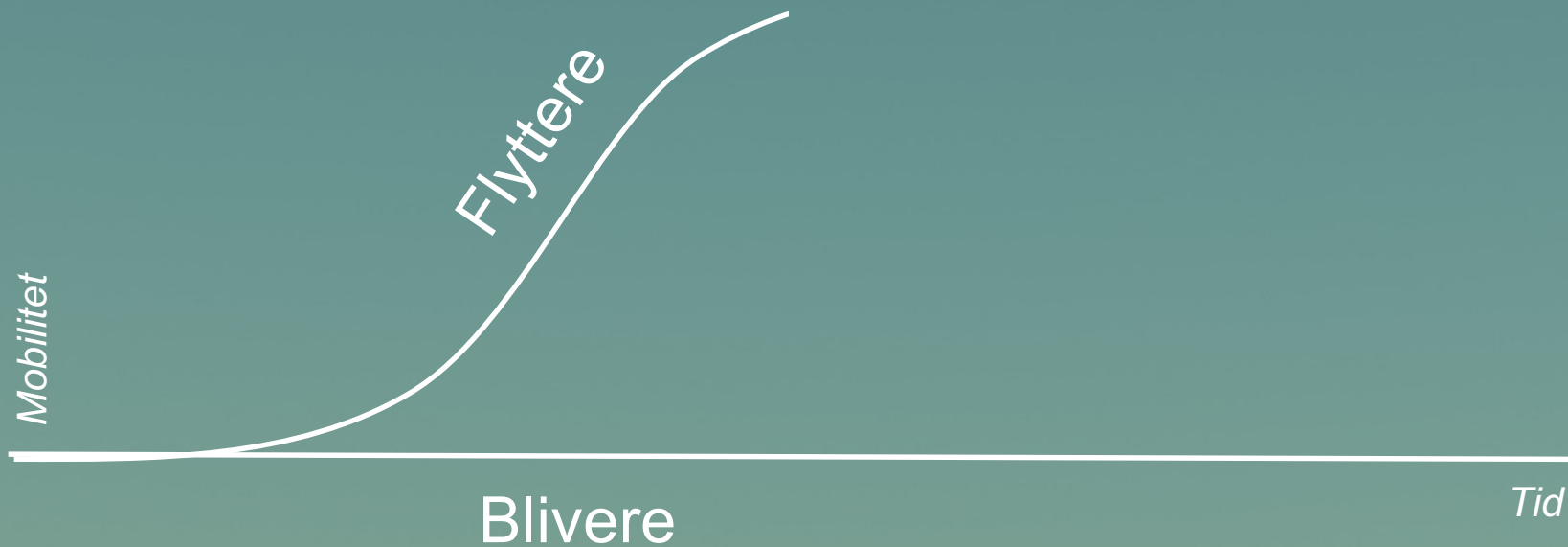
How to fill the gaps?

Mit projekt bidrager med et ungdoms/identitetsperspektiv på traditionelle geografiske/rurale/migration/uddannelsesforskningsområder

(Cairns, 2021; Finn & Holton, 2019)

Den binære forståelse af unges uddannelsesflytninger

Grunde til at unge mennesker flytter... væk fra landdistrikter

Uddannelse

Udbuddet af uddannelser er begrænset

Jo højere uddannelse, jo større sandsynlighed for at man flytter langt

Alder & køn

Unge kvinder flytter oftere end mænd

Traditionelle kønsnormer og "mandefag"

Politisk- /kønsidentitet

Sociale normer

Fx Esbjerg og Sønderborg har hverken ry eller kultur for at være en studiebyer

Flytning ses som essentielt for identitetsudvikling

"Learning to leave"

Unge flytter (og bliver) efter "kærestepotentiale"

De unge lærer fra forældre og fra uddannelsessystemet at de skal flytte sig væk...

Learning to leave:

“Jeg kunne ikke være sådan en person som bare er vokset op, har gået på studie og haft hele sit liv i Esbjerg”

Og hvorfor lærer de så det?

“Flyttere”	“Blivere”
Høj social kapital	Lav social kapital
Høj uddannelse	Kort eller ingen uddannelse
Karriere	Ingen uddannelsesprogression

“Flyttere”	“Blivere”
Udviklingsparate	Konservative
Cosmopolitiske: ungdomsliv = byliv	“Failing to leave”
Spændende	Kedelige

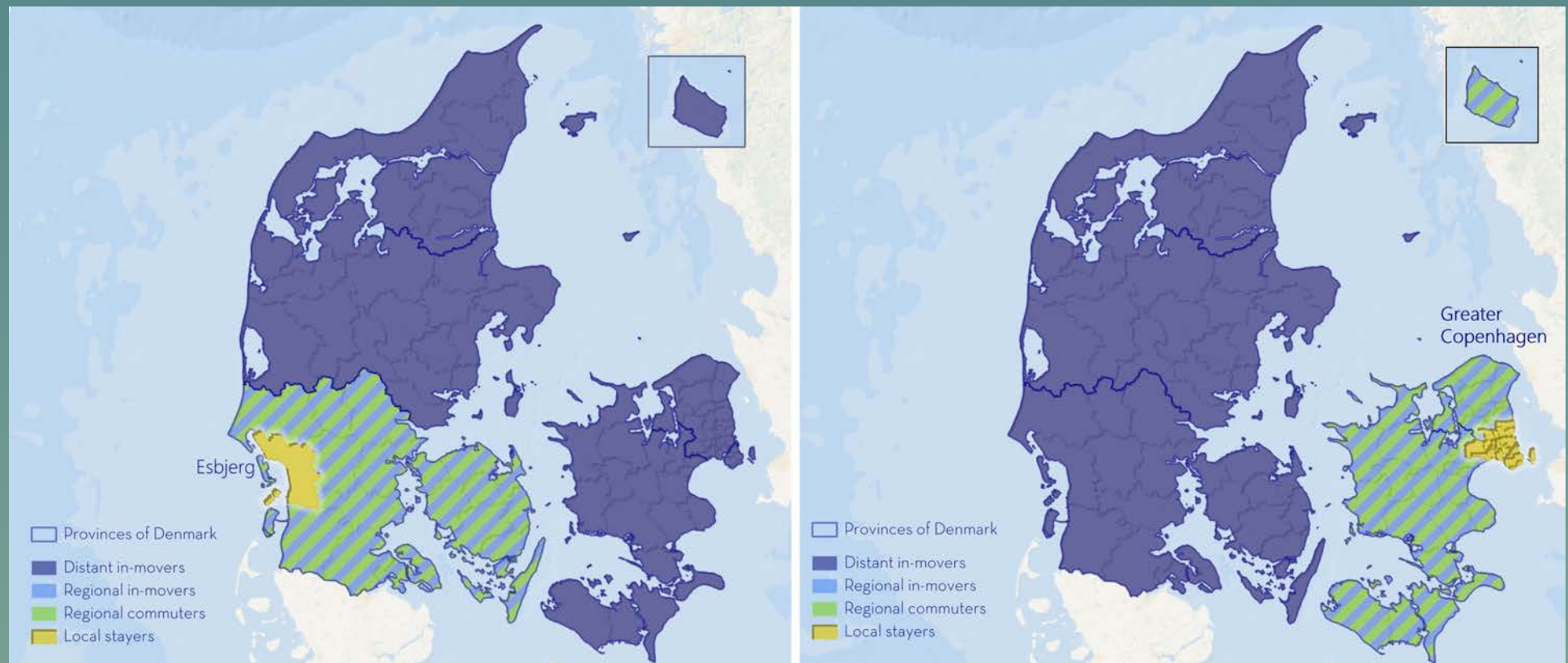
Og hvorfor lærer de så det?

“Flyttere”	“Blivere”
Høj social kapital	Lav social kapital
Høj uddannelse	Kort eller ingen uddannelse
Karriere	Ingen uddannelsesprogression

“Flyttere”	“Blivere”
Udviklingsparate	Konservative
Cosmopolitiske: ungdomsliv = byliv	“Failing to leave”
Spændende	Kedelige

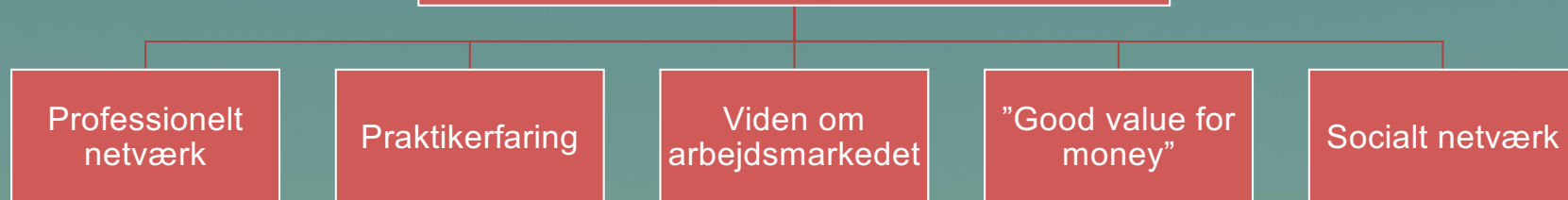
Sammenligning af flyttere og blivere

Stedbundne potentialer

Stedbundne potentialer

Stedbundne potentialer

Stedbundne potentialer

Professionelt
netværk

Praktikerfaring

Viden om
arbejdsmarkedet

"Good value for
money"

Socialt netværk

Nuancering af diskurs:

“Flyttere”	“Blivere”
Høj social kapital	Lav social kapital
Høj uddannelse	Kort eller ingen uddannelse
Karriere	Ingen uddannelsesprogression

“Flyttere”	“Blivere”
Udviklingsparate	Konservative
Cosmopolitiske: ungdomsliv = byliv	“Failing to leave”
Spændende	Kedelige

Nuancering af diskurs:

"Flyttere"
Høj social kapital
Høj uddannelse
Karriere

"Flyttere"
Udviklingsparate
Cosmopolitiske: ungdomsliv = byliv
Spændende

"Blivere":

Fællesskabsorienterede

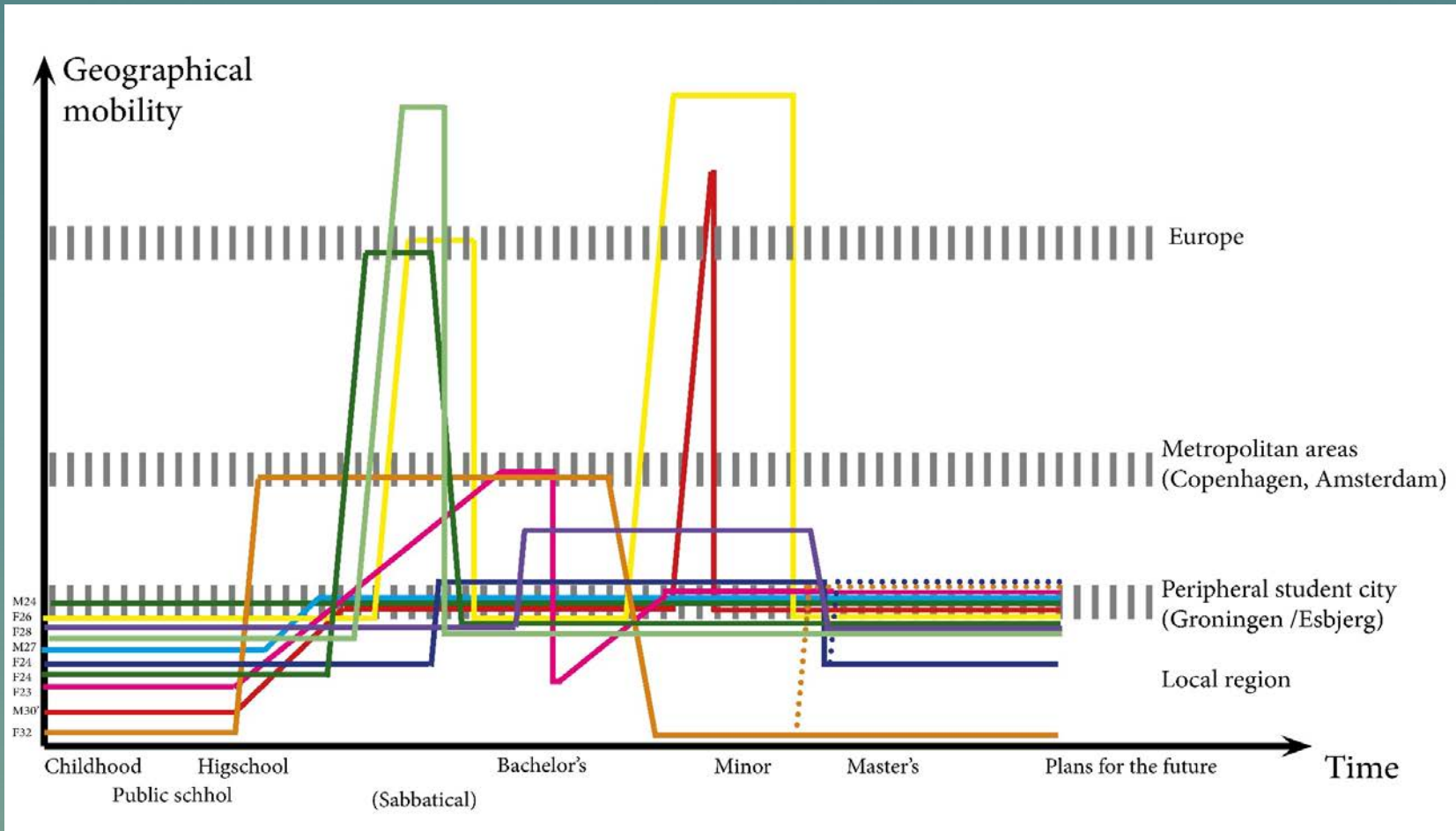
Høj (stedbunden) kapital

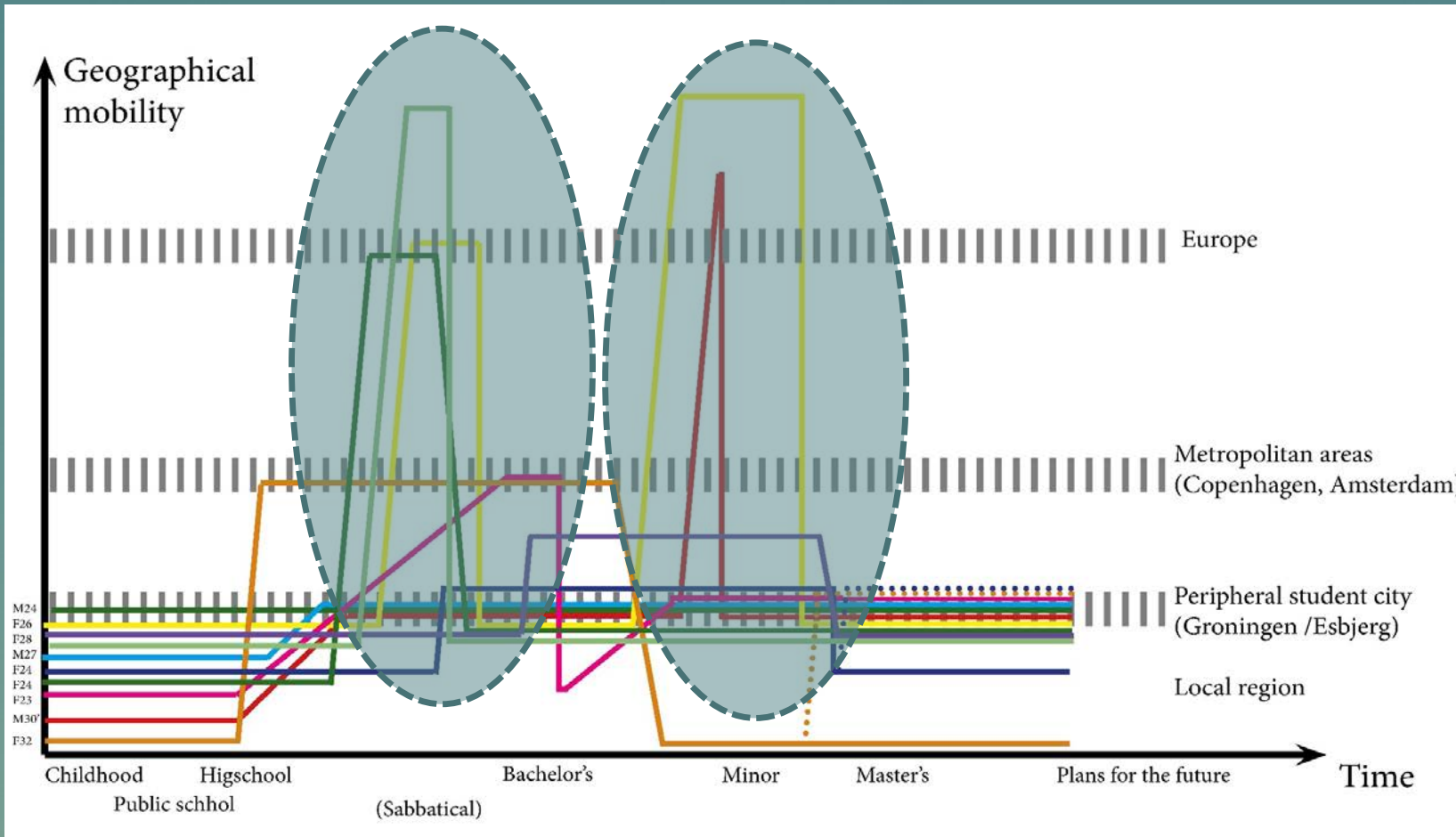
Stabil boligsituation

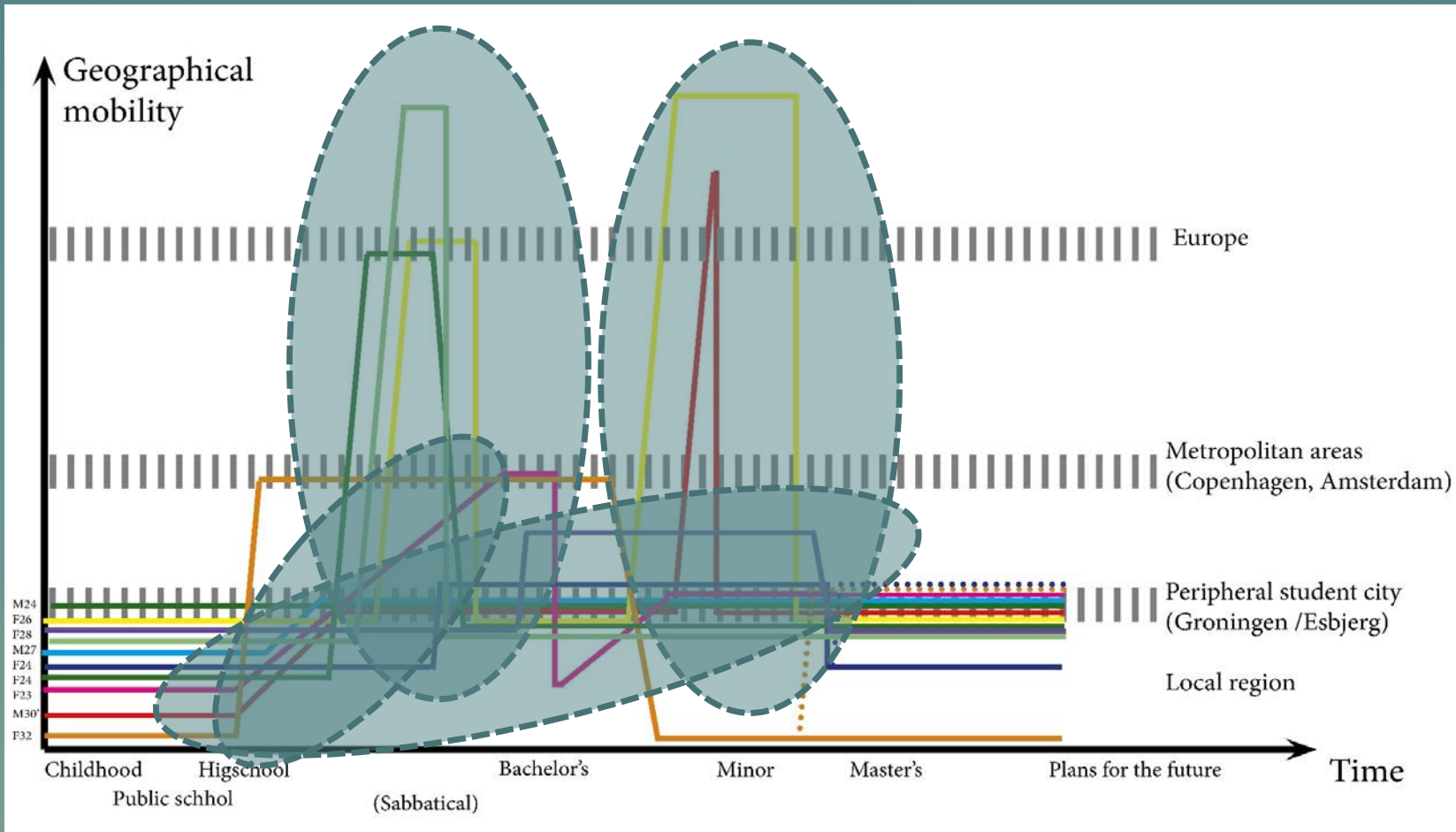
Høj stedstolthed (ildsjæle?)

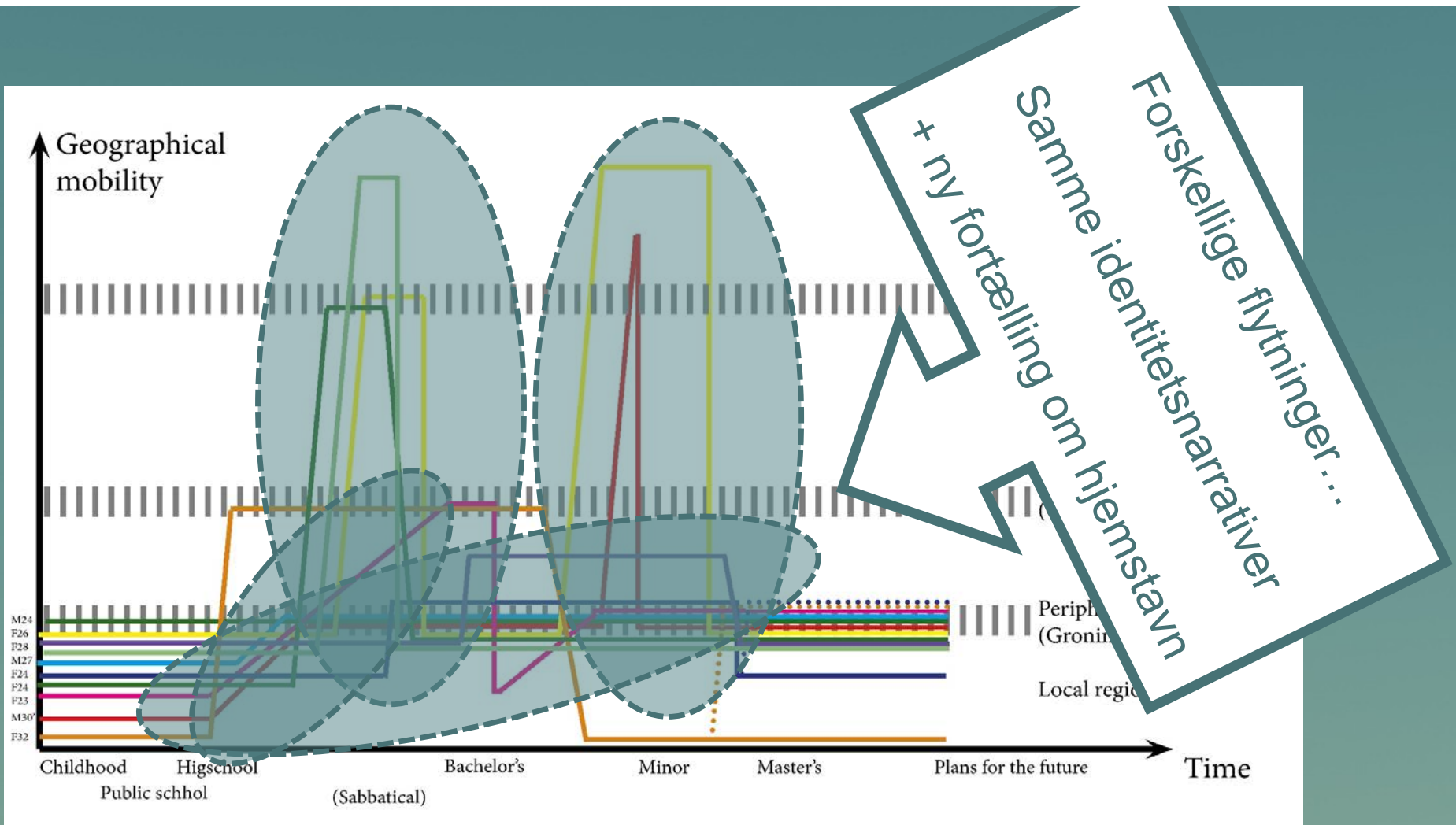
Ældre/har stiftet familie

**... men hvorfor flytter de unge
stadigt væk fra landdistrikter
og mindre byer?**

Symbolsk mobilitetskaptal

= unges flytninger er (langt fra) kun et spørgsmål om uddannelsesudbud

**Hvad betyder det for
landdistrikter og mindre
byers attraktivitet for unge?**

Initiativer som har begrænset effekt:

- Stedbranding kampagner
- Image “boosting”
- “Flagskibsprojekter”

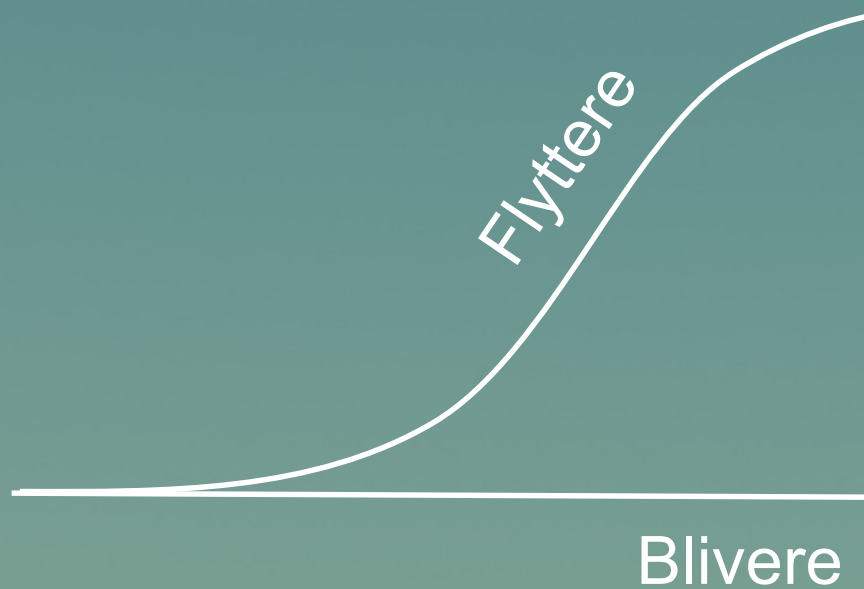
Kilder: Mærsk, 2022, Pedersen, 2018; Hansen & Niedomysl, 2009; Peck, 2005, Niedomysl, 2007

Unge vælger at studere i mindre byer fordi:

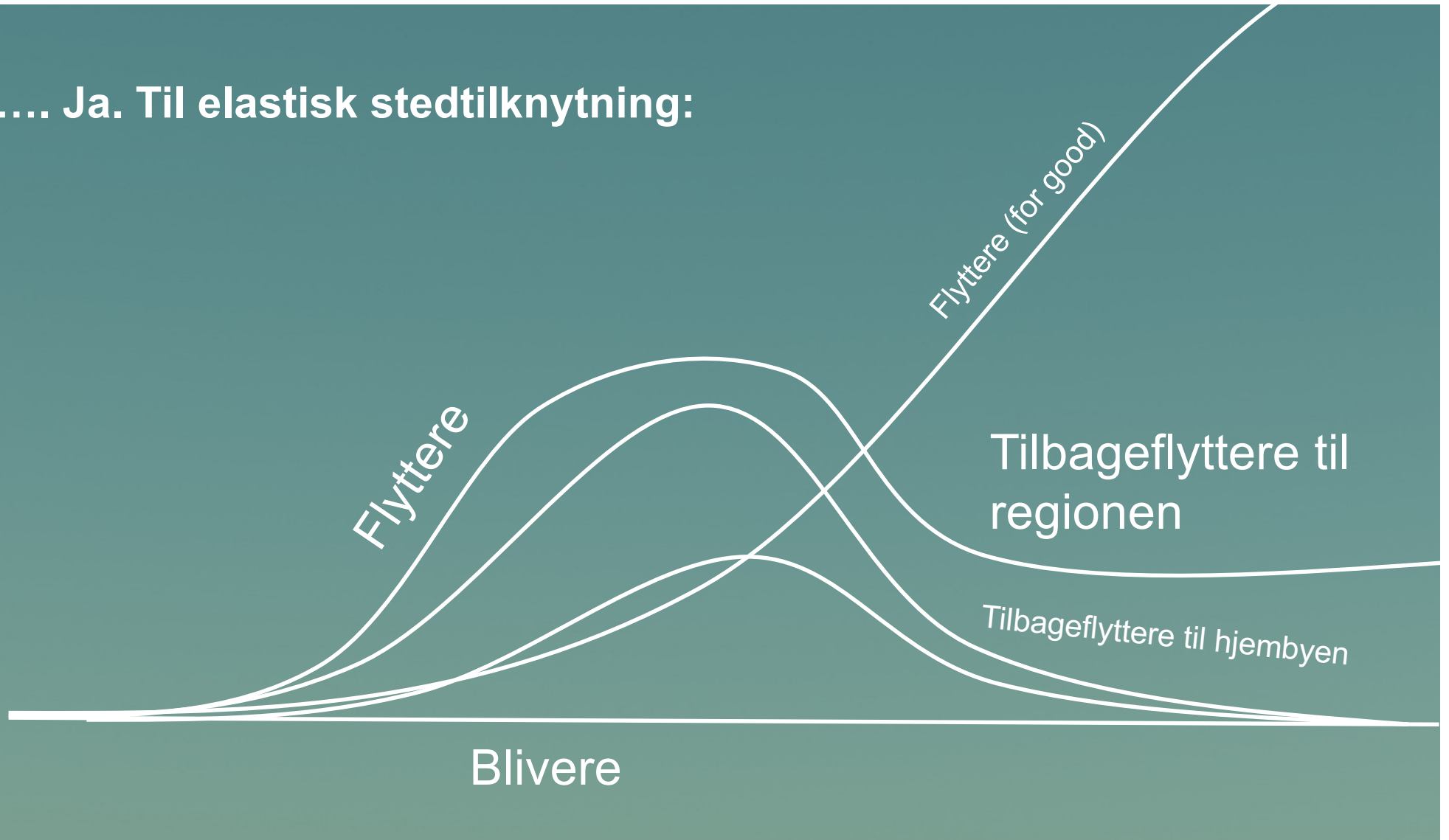
- Tæt på familie og venner
- Aktiv preference for mindre studiemiljøer og erkendt behov for støtte
- Specifikke studieretninger og faginteresse
- Og ikke fordi de er “næsten Aarhus”

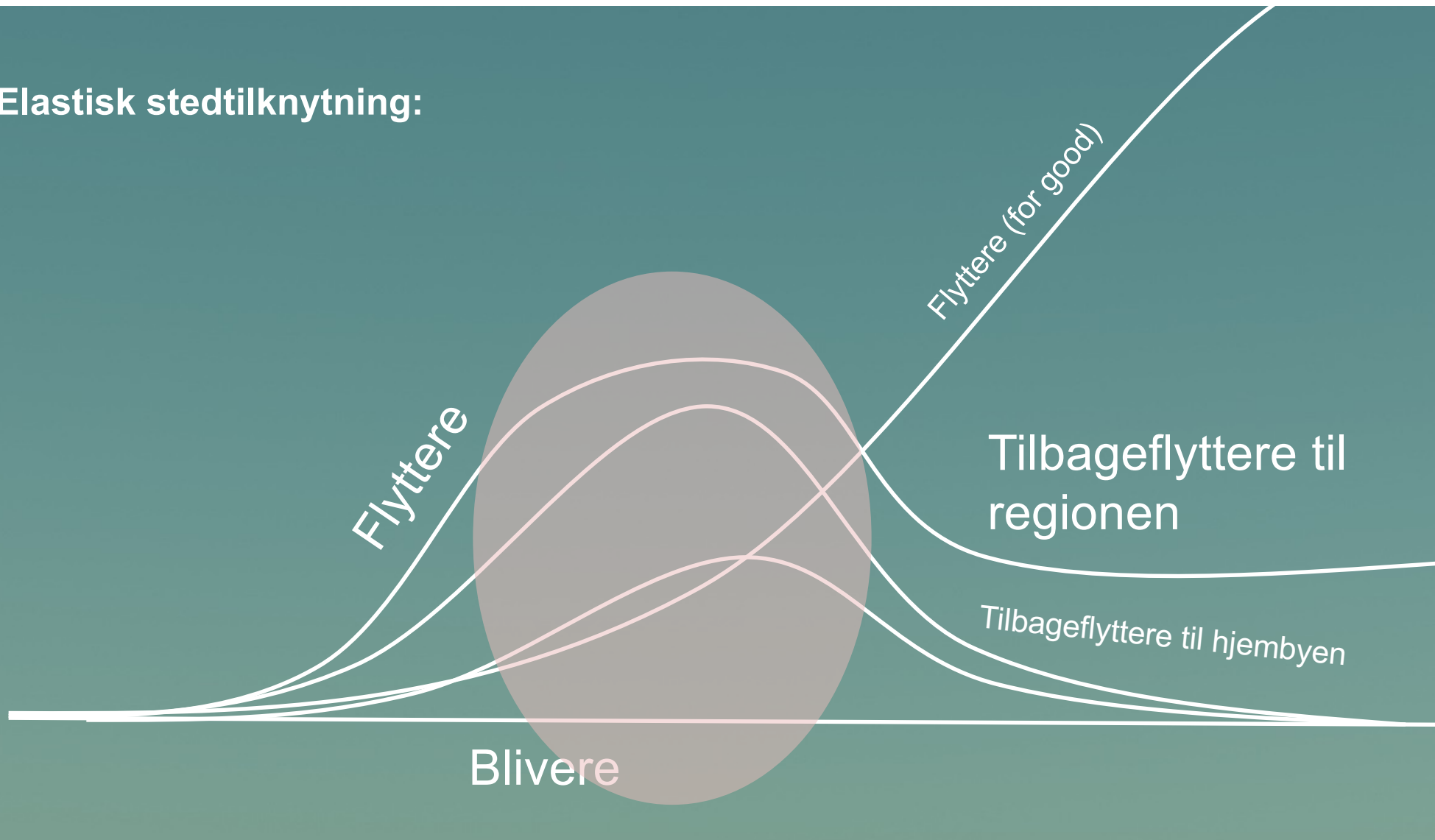
Skal vi flytte fokus i både forskning og praksis?

.... Ja. Til elastisk stedtilknytning:

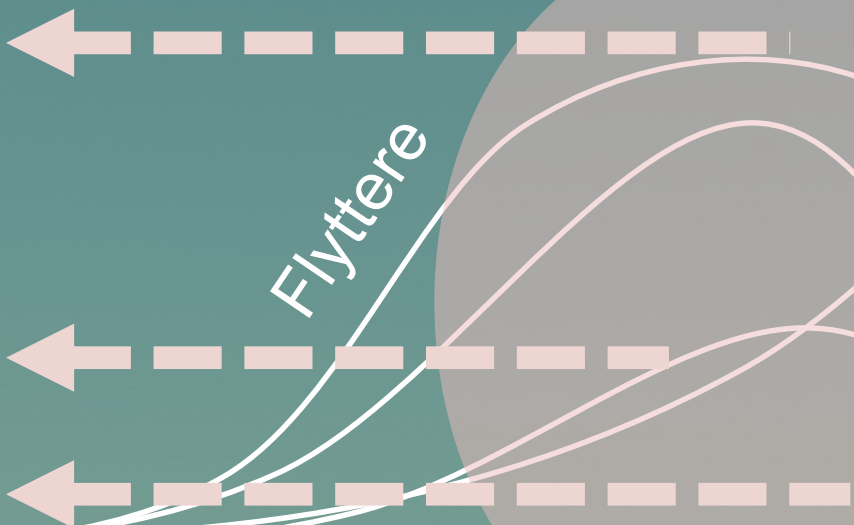

Elastisk stedtilknytning:

Elastisk stedtilknytning:

Lokalområde

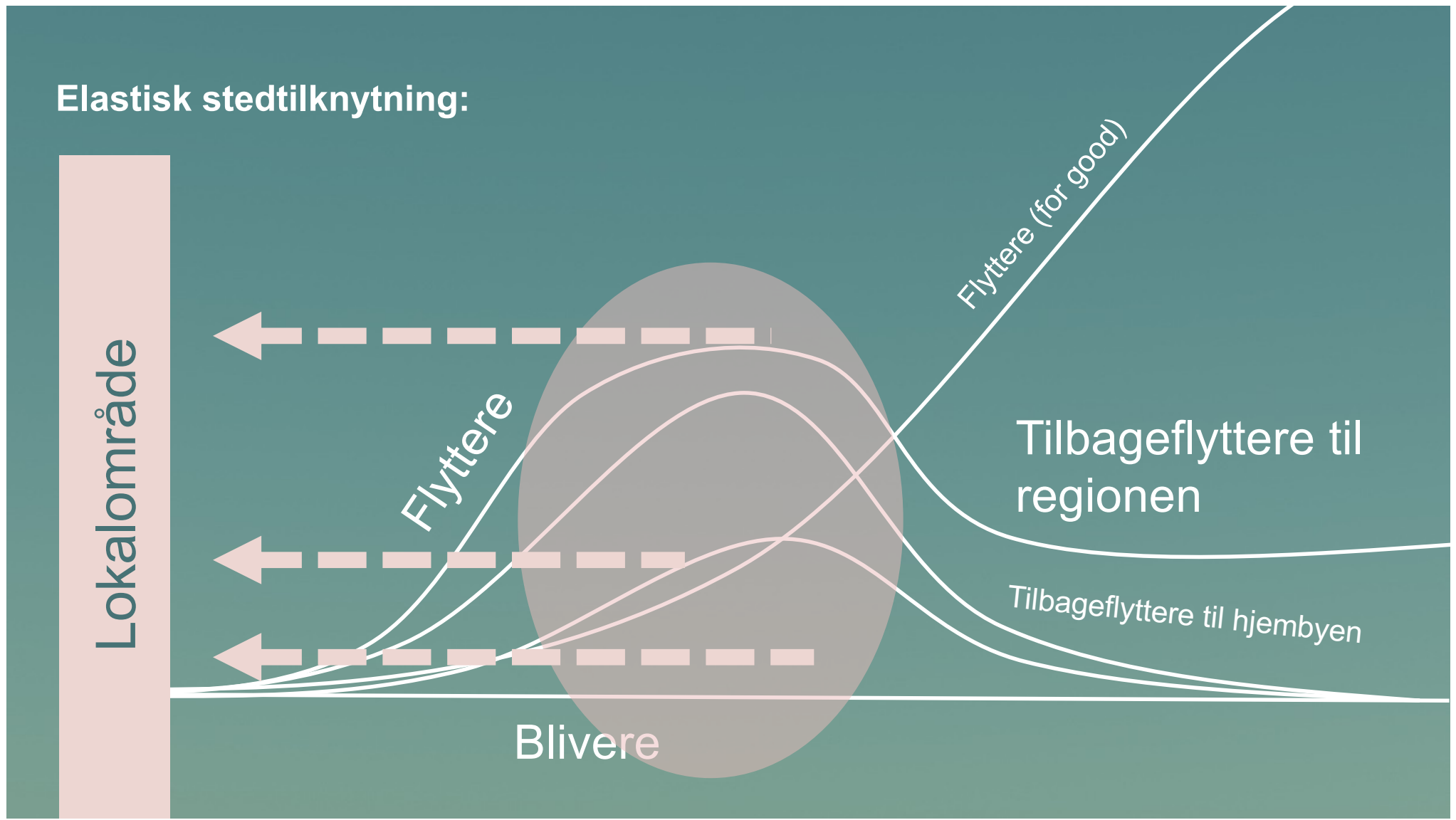

Blivere

Flyttere (for good)

Tilbageflyttere til regionen

Tilbageflyttere til hjembyen

Opsummering:

Studieliv ER ungdomsliv

Blivning er en fordel – for nogen unge, nogen steder

Stærk resource-gørelse af unge

Behov for langsigtede og regionale perspektiver

Tak for lyt 😊

Linkedin: @Eva Mærsk

Twitter: @maerkes

Mail: Eva_maersk@live.dk

Eva Mærsk

Ph.d i sociologi, Ph.d. i kulturgeografi